

— Anna Auziņa, dzejniece

Mazliet mīlestības

Vai papildu brīvdienas pareizticīgo Ziemassvētkos šķeltu sabiedrību?

ARĪ ŠOGAD Saeima kārtējo reizi noraidīja priekšlikumu 7.janvāri, kad pareizticīgie un vecticībnieki svin Ziemassvētkus, noteikt kā oficiālu svētku dienu un brīvdienas. Lielā daļā iedzīvotāju gan drīkstēs svinēt viņiem svarīgus svētkus, taču nevarēs to darīt tik jauki kā tie, kuri Ziemassvētkos ir brīvi no darba pienākumiem.

Cik saprotu, brīvdienas iespējamas tikai tad, ja svētki tiek pasludināti par valsts nozīmes svētkiem. Tas valstij dārgi izmaksā. Tomēr neviens jau nesaka, ka uz šo svētku rēķina vienkārši nolemts ietaupīt. Piemēram, deputāte Ina Druviete, pamatojot, kāpēc pareizticīgo un vecticībnieku Ziemassvētki kā valsts brīvdiena neesot pieņemami, ir teikusi, ka Latvijā valsts svētkos «mēs stiprinām mūsu sabiedrības vienotību, atceramies vēsturi un godinām mūsu kritušos karavīrus.» «Šeit ir runa par valsts svētkiem, nevis par konfesionāliem svētkiem. Paskatīsimies savos kalendāros! Tur ir rakstīts «Ziemassvētki», nevis luterāņu, katoļu, metodistu,» – tā pēc Saeimas sēdes stenogrammas deputāti savā blogā ierakstā citē Ingmārs Čaklais.

Kādu vēsturi Latvija atceras Ziemassvētkos? Ja valsts mērogā nolemtu svinēt ziemas saulgriežus ar bluķa vilkšanu, svētku datums būtu jānosaka dažas dienas iepriekš. Tomēr Latvijā Ziemassvētki tiek svinēti kopā ar Rietumu kristīgo pasauli naktī no 24. uz

25.decembri. Tas liek domāt, ka arī Latvijas valsti Ziemassvētkos tiek svinēta tieši Jēzus Kristus piedzimšana.

Un te nu ir gan runa arī par konfesiju. Ievērojamai daļai pasaules kristiešu ir savi iemesli Kristus dzimšanu svinēt citā datumā. Vēsturiski sanācis, ka arī Latvijā ir procentuāli daudz to, kuri šos svētkus svin naktī no 6. uz 7.janvāri. Tik daudz, ka nav korekti viņus salīdzināt ar musulmaņiem (kā

Latvijā pareizticīgie, kuru vidū ir arī latvieši, ir trešā lielākā konfesija, kas kopā ar vecticībniekiem veido aptuveni trešdaļu visu Latvijas kristiešu. Turklāt, tāpat kā daļa latviešu baznīcā neiet, tomēr Ziemassvētkus svin 24. un 25.decembrī, tāpat arī vairākumam Latvijas slāvu minoritāšu (izņemot katoļticīgos poļus) ģimenēs pastāv tradīcija svinēt šos svētkus 6. un 7.janvārī. Valsts nevar likt cilvēkiem lauzt viņu tradīcijas un cerēt, ka tādējādi tiks sekmēta integrācija un vienota sabiedrība. Mūsdienu Latvijā nav iespējams runāt par etnisku vienotību, tā ir multinacionāla.

Latvija gan var būt vienota lingvistiski, ja valsts mērogā tiek ieguldīts latviešu valodas attīstībā, tajā skaitā literatūrā (uz ko iesaku koncentrēties), taču Ziemassvētku jautājums nav principiāli pielīdzināms valsts valodas jautājumam. Diez vai papildu brīvdienas gluži šķeltu sabiedrību. Toties šādu brīvdienu trūkums rada aizvainojumu lielai sabiedrības daļai. Un aizvainojums nesaliedē.

Ziemassvētkos dzimušais Jēzus ir sacījis: «Mana valstība nav no šīs pasaules.» (Jņ.18:36). Vai Kristus dzimšanas svētki ir īstais gadījums, kad iestāties par laicīgas valsts formālu vienotību? Pat ja svinētāji netic Kristum, Ziemassvētki tiek uzskatīti par mīlestības laiku. Tad nu ierosinu izrādīt mazliet mīlestības citas tradīcijas cilvēkiem, kuru šeit ir pietiekami daudz, un nākamreiz neiebilst pret brīvdienas dienā, kad viņi svin Jēzus Kristus piedzimšanu. ●

Valsts nevar likt cilvēkiem lauzt viņu tradīcijas un cerēt, ka tiks sekmēta integrācija

to pirms pāris gadiem Saeimas debatēs darīja deputāte Janīna Kursīte-Pakule) vai citu baznīcu sekotājiem, kuri pēc tāda precedenta arī varēšot pieprasīt brīvdienas savos reliģiskajos svētkos (deputāts Kārlis Šadurskis savulaik ironiski rosināja oficiāli par svētku dienām atzīmēt visdažādāko Latvijā vairāk vai mazāk pazīstamu baznīcu svētkus).

IR JAUTĀ: VAI CILVĒKS, KURŠ NOPLUDINĀJA SLEPENU INFORMĀCIJU WIKILEAKS, PELNĪJIS MŪŽA IESLODZĪJUMU?

Juris Kaža, vārda brīvības aktivists:
Nē, nav pelnījis. Valstī, kura dara nejdzības, katram pilsonim ir pienākums tās atmāskot. Bredlija Mēninga nopludinātā informācija liecināja par ASV armijas veiktiem cilvēktiesību pārkāpumiem un kara noziegumiem. Tādas lietas ir jāatmasko.

Ilmārs Polkāns, Neo:
No vienas puses, viņš ir pārkāpis likumu; no otras, tas ir sabiedrības interesēs, lai būtu šādi cilvēki, kas atklāj sistēmas melus. Mūža ieslodzījums izklausās pēc atreibības un iebiedēšanas.

Ilze Jaunalksne, Jūrmalgeitas pētniece:
Stipri pārspīlēts sods par demokrātijas šūpuli sauktajā ASV. Ņemot vērā bēdīgo pieredzi, piemēram, izmeklēšanā par masu iznīcināšanas ieročiem Irākā, nedomāju, ka WikiLeaks avota steidzīgā sodīšana izpelnīsies starptautiskās sabiedrības izpratni.